

Handläggare
Patric Stoor Karlberg
Telefon: 0850803077

Till Spånga-Tensta stadsdelsnämnd

Anmälan av inspektionsrapport för beställarenheten inom äldreomsorgen

Förslag till beslut

Spånga-Tensta stadsdelsnämnd lägger rapporten till handlingarna.

Sammanfattning

En inspektion genomfördes på beställarenheten för äldre, i april 2021 av äldreförvaltningens inspektörer. Fokus var handläggning och dokumentation av mat och måltider i ordinärt boende (hemtjänst). I jämförelse med vad som framkom under inspektion av beställarenheten 2019 så har det skett en förbättring gällande beställningarnas utformning.

När det gäller uppföljning av att genomförandeplaner inkommer samt att genomförandeplanernas innehåll speglar beställningen kvarstår det delvis fortsatt utveckling. Under inspektionen framkommer att samverkan med såväl anhöriga som utförare av hemtjänst och primärvården ses som viktigt och är under fortsatt utveckling. Det är viktigt att tidigt fånga upp om något inte fungerar kring maten och måltiderna för att undvika att den äldre blir undernärdd.

Den kompetensutveckling som enheten har haft gällande mat och måltider har främst bestått i att mat och måltider har ingått som en del i andra utbildningar. Inspektörerna är positiva till att enheten ska arbeta med stadens Mat-och måltidspolicy för äldreomsorgen i Stockholms stad.

Bakgrund

I april 2021 genomförde två inspektörer från äldreförvaltningen en planerad inspektion på beställarenheten inom avdelning Äldre, funktionsnedsättning och psykisk ohälsa. Resultat av inspektionen har återförts till berörd beställarenhet. Inspektionen har resulterat i en inspektionsrapport som ska utgöra ett underlag i enhetens fortsatta kvalitetsarbete.

Anledning till inspektion

Fokus för äldreinspektörerna under 2021 är handläggning och dokumentation av mat och måltider i ordinärt boende (hemtjänst). Inspektörerna har alltid särskilt fokus på att ärenden handläggs på ett likvärdigt sätt inom Stockholm stad.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen Ekonomi och kvalitet i samarbete med avdelning för Äldre, funktionsnedsättning och psykisk ohälsa.

Ärendet

I uppdraget för äldreförvaltningens inspektörer ingår att granska att stadens äldre får en äldreomsorg som är säker, har god kvalitet och bedrivs i enlighet med lagar, föreskrifter, avtal, uppdragsbeskrivningar och kommunfullmäktiges mål och riktlinjer. Inspektörerna ska även bidra till att förbättra, utveckla och säkra kvaliteten inom stadens äldreomsorg. Inspektörerna ingår i äldreförvaltningens organisation och har en fristående och oberoende ställning i förhållande till stadsdelsförvaltningar och privata utförare.

Inspektionen genomfördes genom att inspektörerna tog del av enhetens rutiner och samtalande med enhets- och biträdande enhetschef (ledning) och fyra biståndshandläggare (handläggare) för personer över 65 år samt granskning av 14 ärenden som beviljats mat och måltider.

Mat och måltider för äldre

Mat, dryck och måltider tillhör livets glädjeämne och har stor betydelse för hälsa och livskvalitet. Mat och måltider ska vara individuellt anpassade och utgå från den äldres behov.

Enheten handlägger den äldres ansökan om stöd vid mat och måltider. Nationella riktlinjer och Stockholm stads riktlinjer kring mat- och måltider framhåller vikten av att näringsintaget ska vara jämnt fördelade över dygnet och för att förebygga undernäring och få en bra livskvalité ska nattfastan inte överstiga elva timmar.

Inspektörerna ser positivt på att den äldre själv får välja mellan matlagning och matdistribution, det är även i enlighet med Riktlinjerna för handläggning. Under inspektionen framkommer att enheten till viss del har arbetssätt som gör att de kan fånga upp om äldre är eller riskerar att bli undernärda.

Det är positivt att såväl handläggare som ledning reflekterar över pandemins påverkan på handlägningsprocessen och över de svårigheter det kan innebära att utreda behov utan att träffa den äldre. Ledningen lyfter även vikten av likställighet i handläggningen och att de äldres behov av insatser bedöms individuellt. Det är positivt att Metodhandledningen är en obligatorisk del av introduktionen för nyanställda biståndshandläggare.

Såväl ledning som biståndshandläggare ger exempel på insatser som kan beviljas för att öka den äldres närings- och energiintag. Det är även en styrka att både handläggare och ledning lyfter hur den äldre kan göras delaktig i maten och måltiderna. Inspektörerna uppmanar enheten att ytterligare stärka detta arbetssätt då delaktighet bland annat kan bidra till att stärka den äldres självkänsla och självständighet.

I utredningarna finns goda exempel där viktnedgång och nedsatt aptit fångas upp. Av granskningen framkommer även exempel på utredningar med utförliga beskrivningar av den äldres behov kopplade till mat och måltider.

Uppföljning

I jämförelse med vad som framkom under inspektion av beställarenheten 2019 så har det skett en förbättring gällande beställningarnas utformning. När det gäller uppföljning av att genomförandeplaner inkommer samt att genomförandeplanernas innehåll speglar beställningen kvarstår det delvis fortsatt utveckling.

Samverkan

Under inspektionen framkommer att samverkan med såväl anhöriga som utförare av hemtjänst och primärvården ses som viktigt och är under fortsatt utveckling. Det är viktigt att tidigt fånga upp om något inte fungerar kring maten och måltiderna för att undvika att den äldre blir undernärdd.

Kompetens och kompetensutveckling

Den kompetensutveckling som enheten har haft gällande mat och måltider har främst bestått i att mat och måltider har ingått som en del i andra utbildningar. Inspektörerna är positiva till att enheten ska arbeta med stadens Mat- och måltidspolicy för äldreomsorgen i Stockholms stad.

Synpunkter och förslag

Förvaltningen noterar de synpunkter som framkommer i inspektionsrapporten och kommer utveckla verksamheten i enlighet med dem. Förvaltningen föreslår mot bakgrund av det att ärendet läggs till handlingarna.

Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning

Äldre, funktionsnedsättning och psykisk ohälsa

Fagerstagatan 15
Box 4066
16304 Spånga
Växel 08-50803000

Fax
spanga-tensta@stockholm.se
stockholm.se

Victoria Callenmark

Stadsdelsdirektör

Margareta Ericson

Avdelningschef

Bilagor

1. Inspektionsrapport dnr ALD 2021/121

Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning
Äldre, funktionsnedsättning och psykisk ohälsa

Fagerstagatan 15
Box 4066
16304 Spånga
Växel 08-50803000
Fax
spanga-tensta@stockholm.se
stockholm.se

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Victoria Callenmark, tf. Stadsdelsdirektör	2021-10-13
Margareta Ericson, Avdelningschef	2021-10-05